

Kære Lærere

Dette lærerbrev knytter an til udstillingen SORT MÆLK - HOLOCAUST I NY KUNST og understøtter inspirations- materialet til lærere SAMTIDSKUNST & HOLOCAUST

Udstillingen *SORT MÆLK - HOLOCAUST I NY KUNST* appellerer til sanserne og den berører flere komplekse tematikker i forbindelse med Holocaust. Nogen af udstillingens kunstværker gør det i en direkte kommunikationsform, der på én gang kan virke tiltrækkende og frastødende. Andre værker på udstillingen er ikke så direkte konfronterende i deres kommunikationsform.

Håbet er, at udstillingen skaber et følelsesmæssigt engagement hos eleverne, så de oplever udstillingens tematikker, ikke blot som historiske fakta, men som levede liv og begivenheder, der fortsat er aktuelle og relevante for dem.

Vi anbefaler, at eleverne før udstillingsbesøget får viden om og orienterer sig om Holocaust, så de kan deltage aktivt i en kvalificeret dialog omkring tematikkerne i udstillingen, når de er på museet.

Helt overordnet ønsker vi, at eleverne forlader udstillingen med refleksioner omkring folkeforfølgelse og gerne i et videreperspektiv refleksioner om ytringsfrihed og holocaust-benægtelse.

Dette vil vi opnå ved at fokusere på følgende temaer i vores undervisningsforløb - tilpasset hver enkelt klasse:

Subjektive og kollektive erindringer

Subjektiv og objektiv viden

Autenticitet

Dokumentation og fiktion

Kildekritik

Lærerbrevet indeholder derudover:

5 ideer til forberedelse før udstillingsbesøget.

God fornøjelse

Kit Lindved Sværke
Undervisnings- og
udviklingsmedarbejder
Mail: kitlind@samtdskunst.dk
Tel: 46316578

5 ideer til forberedelse før udstillingsbesøget

1. Ide: Læs digtet *Dødsfuga* fra 1945 af rumænske Paul Celan (1920-1970)

Udstillingens titel *Sort Mælk* kommer fra en rumænske forfatter og Holocaust-overlever Paul Celans digt *Dødsfuga* fra 1945.

Digtet anses af flere som det første forsøg på at formulere kunst efter Auschwitz.

Siden 2. Verdenskrig har det løbende været til debat om Holocaust og folkedrab generelt kan og skal behandles kunstnerisk. Spørgsmålene er bl.a., kan kunst bruges til erindring og bearbejdning af traumerne efter Holocaust? Eller er det etisk og moralsk passende kunstnerisk at behandle og fortolke Holocaust?

Elevopgave:

- Læs digtet på dansk og analyser det i grupper på fire elever.
- Hør derefter Paul Celan selv læse digtet på tysk.
- Diskuter hvilke stemninger, I får gennem Celans oplæsning.
- Hvordan er disse stemninger sammenlignet med jeres analyse af digtet på dansk.

Digtet og Paul Celans oplæsninger findes på "Modkraft", som er en venstreorienterede netsavis: <http://modkraft.dk/artikel/d%C3%B8dsfuga>

2. Ide: Undersøg andre kunstnere / kunstværker, som behandler Holocaust, men som ikke er med på udstillingen

Vi anbefaler, at eleverne ikke på forhånd har set gengivelser af de værker, der er med på udstillingen, så den direkte og sanselige oplevelse af værkerne bliver umiddelbar. I stedet er det en god ide at introducere dem for andre kunstnere eller kunstværker, der også beskæftiger sig med Holocaust. I det følgende er et lille udvalg af værker og kunstnere, som I kan lade jer inspirere af og arbejde med.

Elevopgave:

Tyske **Anselm Kiefer** har lavet to kunstværker, hvis indhold og titler, ligesom udstillingstitlen *Sort Mælk* kommer, fra digtet *Dødsfuga*. Det drejer sig om værkerne *Dit askegrå hår, Sulamith & Dit gyldne hår, Margaretha* fra 1981.

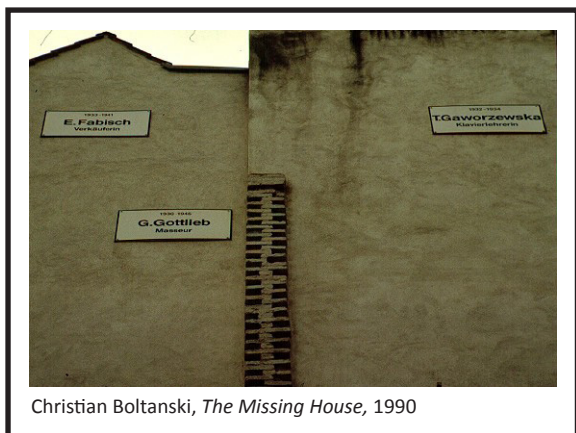
- Lav associationer ud fra begge billeder.
- Diskuter jeres associationer både i forhold til jeres analyse af digtet *Dødsfuga* og Paul Celans oplæsning af digtet.

Anselm Kiefer, *Dit askegrå hår, Sulamith*, 1981

Anselm Kiefer, *Dit gyldne hår, Margaretha*, 1981

Christian Boltanski, *The Missing House*, 1990

Elevegave:

En anden kunstner, der er interessant at undersøge er franske **Christian Boltanski**. Hans værker ses ofte i perspektiv af hans jødiske baggrund, og af at han blev født under 2. Verdenskrig, men generelt kredser mange af hans værker omkring død.

- Læs mere om Boltanskis værk *The Missing House (Grosse Hamburger Strasse, Berlin-Mitte)* fra 1990. Her har han brugt en byggegrund mellem to beboelsesejendomme, hvor der under 2. Verdenskrig blev bombarderet en beboelsesejendom: <http://www.folkedrab.dk/sw66127.asp>

Elevegave:

Marco Evaristti, der er født i Chile men bosiddende i Danmark har bidraget med et værk, der også berører Holocaust. Værket hedder *Rolexgate* og er fra 2006. Værket er en model af Auschwitz, angiveligt lavet af guldtænder fra nogle ofre fra Auschwitz.

<http://evaristti.com/index.php/rolexgate>

- Læs anmeldelsen af værket og udstillingen <http://www.kunsten.nu/artikler/artikel.php?marco+evaristti+holocaust+rolexgate+kunsthallen+nikolaj>

Marco Evaristti, *Rolexgate*, 2006

Elevegave:

Folkedrab er desværre ikke kun en historisk begivenhed og en kunstner, der har forholdt sig til folkedrab af nyere dato er bosniske/danske **Ismar Cirkinagic**.

Han beskæftiger sig blandt andet med opløsningen af Jugoslavien og de etniske udrensninger blandt civilbefolkningen.

Værket *Herbarium* består af planter plukket på massegrave i nærheden af hans barndomsby i Bosnien. Under hver plante er planten beskrevet ud fra botaniske registreringsforskrifter for bestemmelse af plantearter.

Se blandt andet på hans hjemmeside dokumentation fra hans udstilling *Smoking Gun* fra 2008 og værkserien *Herbarium*, 2006-2008: <http://www.ismarc.com/>

Ismar Cirkinagic, *Herbarium*, 2006-2008

3. Ide: Læs Legos pressemeddelelse i forbindelse med værket *Lego Concentration Camp Set*

Eleveopgave:

Legoklodser og Legos brand er brugt i værket *Lego Concentration Camp Set* fra 1996 af Zbigniew Libera.

- Læs Legos pressemeddelelse og dermed reaktion på værket.

LEGO HOME PRODUCTS PLAY SHOP

CHARGE REGION

SEARCH

LEGO ID Sign Up Sign In

About Us - Corporate Information

Press Releases

The LEGO Group March 18 2002

LEGO Company's svar på udstilling på Det Jødiske Museum i New York

Udstillingen, *Mirroring Evil/Nazi Imagery*, på Det Jødiske Museum i New York åbnede søndag den 12. marts, 2002. Et af de viste kunstværker er en koncentrationslejr bygget af LEGO klodser.

"Vi har bedt Det Jødiske Museum i New York om at hænge et skilt op ved siden af udstillingen for at tydeliggøre, at værket er lavet fuldstændigt uafhængigt og uden LEGO Company's deltagelse eller godkendelse," siger Andrew Black, direktør for LEGO Americas. "Vi har også bedt museet skjule eller fjerne teksten, som påstår, at værket er sponsoreret af LEGO Company," siger Black.

Museet har accepteret en af LEGO Company's anmodninger, og har anbragt et synligt skilt tæt ved Zbigniew Libera's udstilling med følgende ordlyd: "Dette værk er blevet lavet fuldstændigt uafhængigt og uden LEGO Company's deltagelse eller godkendelse".

Kunstneren har brugt LEGO materialer til at lave sættet. I 1996 kontaktede kunstneren LEGO Company's kontor i Polen og bad om klodser til bygninger, som han dengang beskrev som "huse og måske et hospital". Det, han i virkeligheden byggede, var en kopi af adskillige bygninger fra koncentrationslejre, som han siden hævdede var autentiske LEGO sæt. Kunstneren brugte vores varemærke og logo uden tilladelse og påstod sågar, at tingene var "sponsoreret af LEGO SYSTEM".

"LEGO Company har længe været kendt og respekteret for dets engagement i børn og for at producere legetøj, der giver næring til børns kreative udvikling", siger Black. "Dette værk står i skarp kontrast til de LEGO kerneværdier, som vores kunder kender og forventer."

For yderligere information kontakt venligst:
Eva Lykkegaard
Global Company Communications
LEGO Company
Tlf. 79 50 74 24
eva.lykkegaard@europe.lego.com

[Back to list](#)

[Udskriftsvenlig version](#)

Customer Service About Us Educators Parents LEGOLAND Site Index Legal Notice

LEGO, the LEGO logo, DUPLO, BRICKLE, FUNDS, BRICKS, the BELVILLE, CLIKETS, KNIGHTS KINGDOM and LEO-FORCE logos, the Brick and Knob configurations and the Minifigure are trademarks of the LEGO Group.
© 2008 The LEGO Group. All rights reserved. Use of this site signifies your agreement to the terms of use.

Kilde: <http://www.lego.com/eng/info/default.asp>, download, 15.04.2008.

